

CARACTERIZAREA CLIMATICĂ A LUNII AUGUST

Cea mai însorită și, uneori, cea mai caldă lună de vară este luna august. Caracteristicile climatice ale acestei luni se datorează modificărilor importante ce apar în distribuția centrilor barici de pe continentul european. Astfel, dorsala Anticlonului Azoric înaintază până deasupra Europei de Est, menținând o stabilitate mai mare a maselor de aer în zona țării noastre, la aceasta contribuind și dese invazii ale aerului tropical, fie dinspre nordul Africii, fie dinspre sud-vestul Asiei. Totuși, față de iulie se remarcă un ușor regres termic al valorilor medii lunare în cea mai mare parte a țării, exceptând zona înaltă a Carpaților, unde august este, în general, cea mai caldă lună a anului.

Din datele înregistrate în perioada 1961 - 2023 la stațiile meteorologice din rețeaua Administrației Naționale de Meteorologie, se observă că temperatura medie multianuală a lunii august depășește 22 °C în Câmpia Română, dar și în estul Dobrogei, cu precădere pe litoral și în Delta Dunării, precum și pe areale restrânse din sudul Banatului și al Moldovei (figura 1). Valori între 20 - 22 °C se înregistrează în Câmpia de Vest, Câmpia Jijiei, în sudul Podișului Moldovei, în zonele deluroase din Oltenia și Muntenia și pe areale extinse din Dobrogea. Valori între 18 și 20 °C sunt caracteristice pentru centrul, vestul și nord-estul Moldovei, Dealurile de Vest, cea mai mare parte a Depresiunii Colinare a Transilvaniei, Dealurile Subcarpatice și unele depresiuni intramontane. În sud-estul Transilvaniei, în zonele montane joase, în cele submontane și în majoritatea depresiunilor intramontane, aceste valori sunt cuprinse între 16 - 18 °C. În cea mai mare parte a zonei montane, temperatura medie multianuală a lunii august înregistrează valori cuprinse între 10 și 16 °C, iar la altitudini de peste 2500 m se înregistrează valori sub 10 °C.

Frecvența mare a temperaturilor maxime de peste 40 °C, în această lună, este dată de prezența aerului tropical. Astfel, la 62 de stații meteorologice, temperatura maximă absolută a lunii este cuprinsă în intervalul 40,0 - 43,5 °C. Luna august 2012 a fost una extrem de caldă, la 82 de stații meteorologice depășindu-se maxima absolută a lunii. 11 dintre aceste recorduri, înregistrate în 2012, au fost depășite în intervalul 4 - 6 august 2017, când, la un număr de 25 de stații meteorologice s-a înregistrat cea mai ridicată temperatură din toată perioada de funcționare a respectivelor stații.

În topul anilor cu cele mai calde luni august din intervalul 1961-2023 se află: 1992, 2015, 2018, 2022, 2023 etc. (tabelul 3).

Temperatura maximă absolută a lunii august este de 44,5 °C și s-a înregistrat în localitatea Ion Sion din jud. Brăila, în data de 10 august 1951 (tabelul 1); în aceeași zi, în alte două localități din Bărăgan (Amara și I.C. Frimu), s-a înregistrat temperatura maximă de 44,0 °C, apropiată de cea absolută pe țară.

Temperatura maximă absolută la București s-a produs în data de 7 august 2012 și este de 41,5 °C, fiind înregistrată la stația meteorologică București-Filaret (tabelul 2). În aceeași zi, la stația meteorologică București-Afumați, temperatura maximă înregistrată a fost de 40,1 °C, fiind maxima absolută a lunii august pentru această stație. La București-Băneasa, maxima absolută a fost înregistrată în data de 20 august 1945 și a avut valoarea de 41,1 °C.

Luna august este cea mai caldă lună în zonele montane, la multe dintre stațiile meteorologice situate, în general, la peste 1500 m, temperatura maximă absolută anuală înregistrându-se în această lună. Câteva exemple sunt: 25,9 °C la Vlădeasa 1800 (6 august 2017); 24,7 °C la Iezer (5 august 2017); 23,1 °C la Vf. Țarcu (24 august 2007) etc.

Temperatura minimă absolută a acestei luni este de -7,0 °C la Vf. Omu și s-a înregistrat în zilele de 27 august 1936 și 20 august 1949 (tabelul 1). Temperaturi minime absolute negative, în luna august, s-au mai înregistrat la stațiile meteorologice din zona montană, dar și la Miercurea Ciuc, minima absolută înregistrată la această stație fiind -1,9 °C, în data de 27 august 1980.

Temperatura minimă absolută la București este de 5,2 °C, înregistrată în 30 august 1981, la stația meteorologică București-Băneasa. Tot în același an, dar pe 29 august, s-a înregistrat și minima absolută la București-Filaret și București-Afumați, respectiv 6,6 °C și 5,5 °C.

În topul anilor cu cele mai reci luni august din intervalul 1961 - 2023 se află: 1965, 1968, 1976, 1978, 1984, 1987 etc. (tabelul 4).

În anul 1981 s-au înregistrat cele mai multe temperaturi minime absolute la stațiile meteorologice din România și anume la 66 de stații, mai ales în perioada 29 - 31 august, majoritatea acestora fiind sub 7 °C. Și în anul 1980 s-au înregistrat temperaturi minime absolute la 34 de stații meteorologice, în zilele de 25, 26 și 27 august, toate valorile fiind sub 7,5 °C.

Din datele înregistrate în perioada 1961 - 2023, la stațiile meteorologice din rețeaua Administrației Naționale de Meteorologie, se observă că precipitațiile medii multianuale (1961 - 2023) din luna august au valori cuprinse între 30 și 50 mm, în Câmpia Română, Dobrogea, sudul Moldovei și în extremitatea vestică a țării, iar între 50 și 75 mm în celelalte zone de deal și podiș din țară (figura 2). În zonele montane joase, valorile lunare de precipitații se încadrează în intervalul 75 - 100 mm. Cantități de peste 100 mm se înregistrează în zona înaltă a arcului Carpatic. Cantități sub 30 mm caracterizează zone restrânse din Dobrogea, cu precădere, Delta Dunării.

Cantitatea maximă absolută lunară de precipitații înregistrată la stațiile meteorologice din România este de 449,7 mm, la Stâna de Vale, în anul 2002 (tabelul 1).

Cantitatea maximă absolută lunară de precipitații la București este de 182,9 mm, înregistrată în anul 1949, la stația meteorologică București-Filaret (tabelul 2). Tot în același an s-a înregistrat și maxima absolută la stația meteorologică București-Afumați, 136,6 mm. La stația meteo București-Băneasa, cantitatea maximă absolută de precipitații din luna august s-a înregistrat în anul 2005 și a fost de 146,1 mm.

Cele mai multe valori privind cantitatea maximă absolută a lunii august s-au înregistrat în anul 2005, la 42 stații meteorologice. Alte exemple de ani în care au fost înregistrate maxime absolute de precipitații la un număr mare de stații sunt: 1972, 1979, 2006, etc.

Cantitatea maximă absolută lunară de precipitații căzută în 24 de ore, înregistrată la stațiile meteorologice din România, este 219,2 mm, la Sulina, în data de 30 august 1924 (tabelul 1).

La București, cantitatea maximă absolută de precipitații căzută în 24 de ore, este de 85,1 mm și a fost înregistrată la stația meteorologică București-Băneasa, în 25 august 1977. Tot în 25 august 1977 s-a înregistrat și maxima absolută la București-Afumați, 72,6 mm. La stația meteorologică București-Filaret, maxima absolută este de 83,6 mm, înregistrată în 17 august 1900 (tabelul 2).

Tot în anul 2005 s-au înregistrat și cele mai multe valori ale cantității maxime absolute de precipitații căzute în 24 de ore.

În topul anilor cu cele mai ploioase luni august din intervalul 1961 - 2023 se află: 1968, 1972, 1997, 2005, 2006, 2007 etc. (tabelul 5). În topul anilor cu cele mai secetoase luni august se enumeră: 1962, 1992, 2000, 2003, 2008 etc. (tabelul 6).

Tabelul 1. Valori absolute pe țară, înregistrate în luna august, ale temperaturii maxime și minime lunare, respectiv, ale cantității maxime lunare de precipitații și ale cantității maxime de precipitații căzute în 24 de ore

Parametrul	Valoarea	Stația meteorologică	Data de producere
Temperatura maximă absolută	44,5 °C	Ion Sion, jud. Brăila	10 august 1951
Temperatura minimă absolută	-7,0 °C	Vf. Omu	27 august 1936 20 august 1949
Cantitatea maximă absolută lunară de precipitații	449,7 mm	Stâna de Vale	august 2002
Cantitatea maximă absolută de precipitații căzută în 24 de ore	219,2 mm	Sulina	30 august 1924

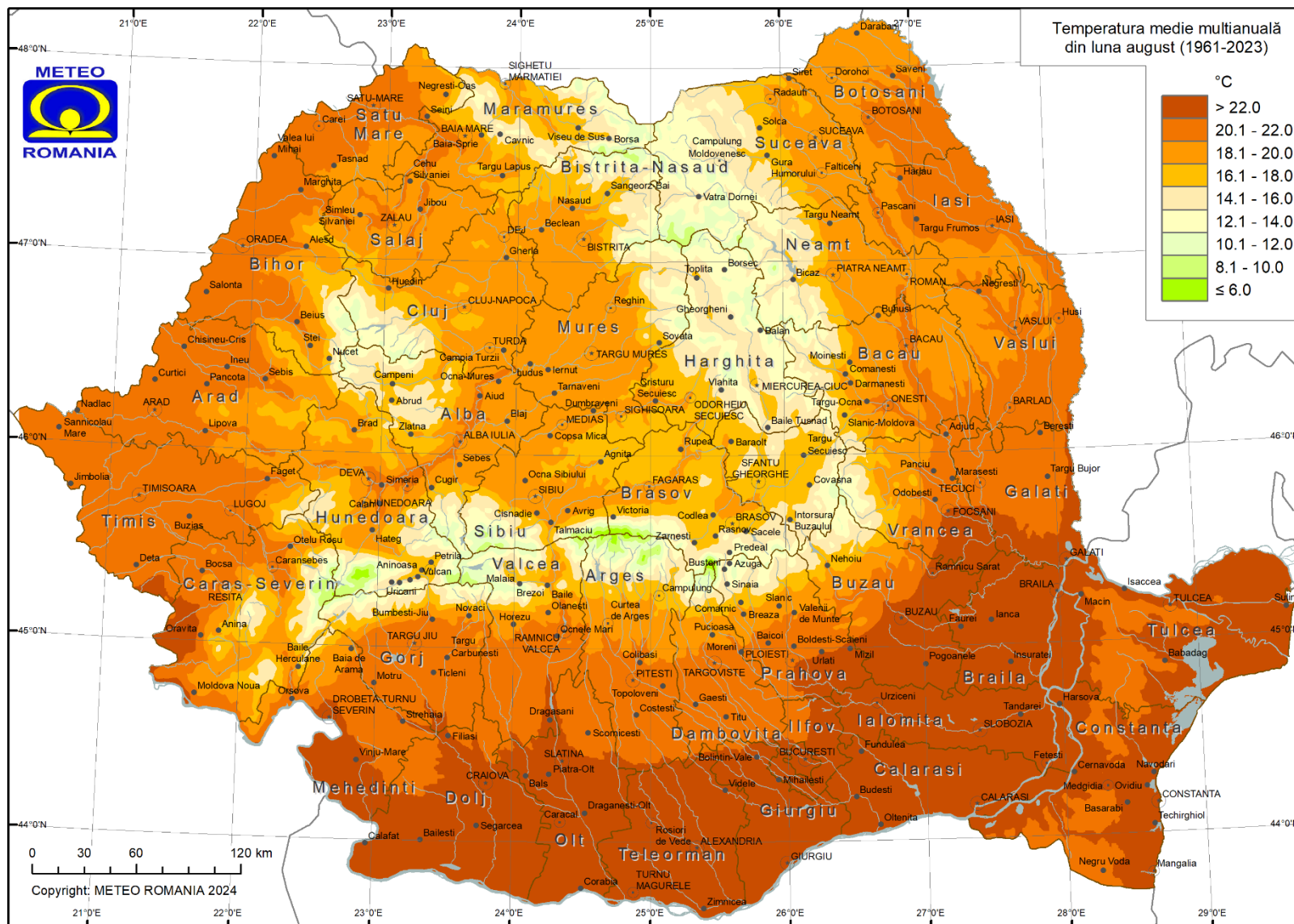

Figura 1. Temperatura medie lunară multianuală (1961-2023) - AUGUST

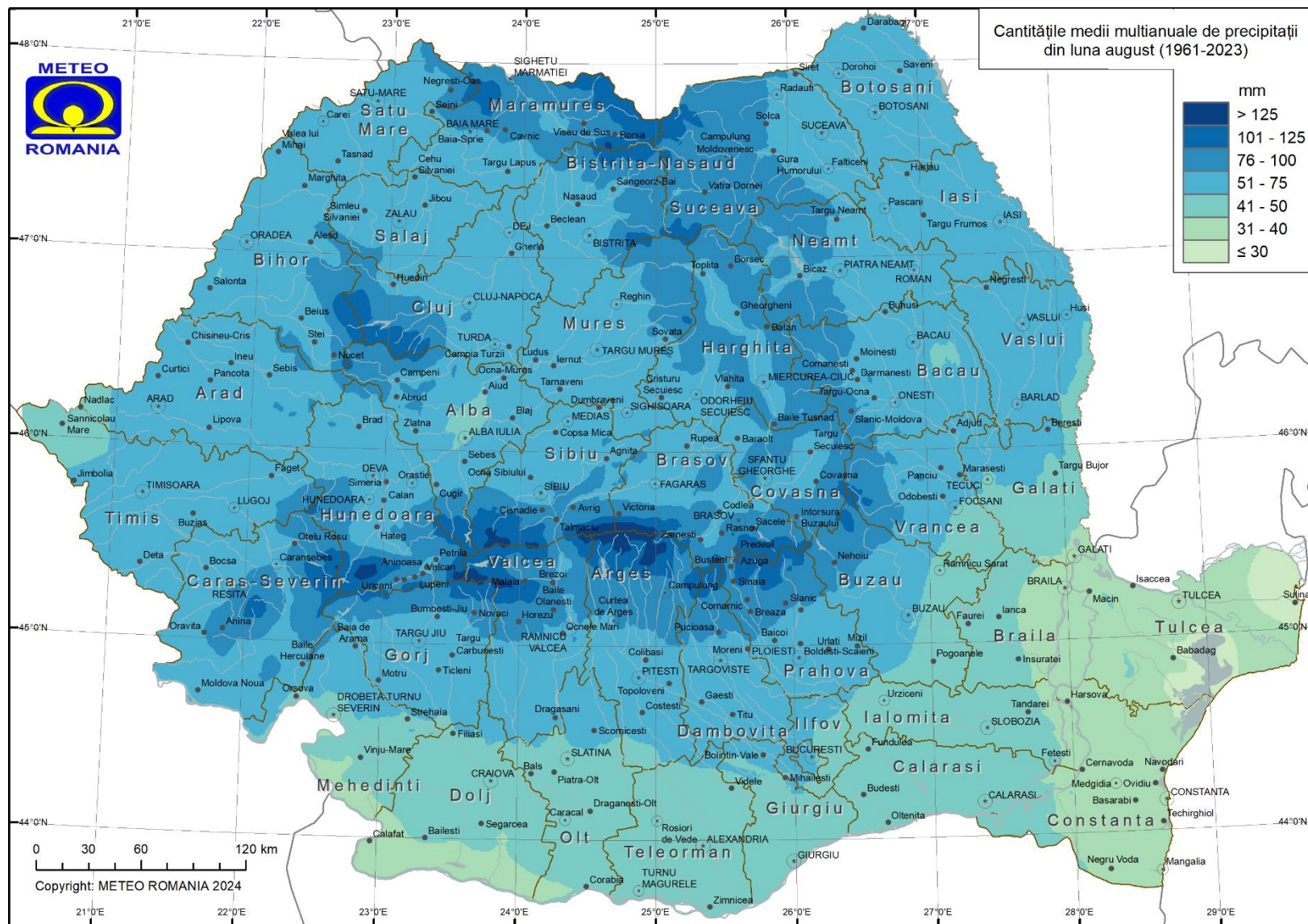

Figura 2. Cantitatea medie lunară de precipitații, medie multianuală (1961-2023) - AUGUST

Tabelul 2. Date referitoare la temperatura aerului (maxima și minima absolută lunară, respectiv media lunară multianuală) și la precipitațiile atmosferice (maxima absolută lunară, media lunară multianuală și maxima absolută căzută în 24 de ore) din luna august, pentru 13 stații meteorologice repartizate uniform pe teritoriul României

Stația meteorologică	Temperatura aerului (°C)			Precipitații atmosferice (mm)		
	Maxima absolută/ Anul	Media lunară multianuală (1961-2023)	Minima absolută/ Anul	Cantitatea lunară maximă absolută/ Anul	Cantitatea lunară, medie multianuală (1961-2023)	Cantitatea maximă absolută căzută în 24 ore/ Anul
București-Filaret	41,5/2012	22,9	6,6/1981	182,9/1949	52,8	83,6/1900
Buzău	39,6/1951	22,6	4,5/1899	197,3/1972	51,7	69,0/2007
Ceahlău Toaca	25,6/2007	10,1	-3,3/1984	282,6/1972	91,4	85,4/1972
Cluj-Napoca	38,5/2012	19,0	3,5/1933 (Cluj Someșeni)	173,8/2006	66,5	60,7/1964
Constanța	37,5/2006	22,9	7,0/1949	259,2/2004	34,6	201,0/2004
Craiova	41,0/1922	22,3	6,4/1981	215,8/2005	46,0	85,0/1927
Iași	41,3/2012	20,9	4,6/1914	162,3/1972	54,4	136,7/1970
Satu Mare	39,4/1952	20,2	3,5/1973; 1980	182,6/1938	58,7	96,5 /1938
Semenic	28,3/2000; 2017	13,5	0,4/1981	422,8/2006	114,9	122,6/1974
Tg. Mureș	38,8/2012	19,6	4,1/1899	227,7/2005	64,9	75,2/1925
Timișoara	41,0/1952	21,5	5,5/1986	142,4/1989; 2005	53,5	67,0/2015
Vf. Omu	20,8/1956; 1957	6,3	-7,0/1936; 1949	372,0/1937	111,1	101,3/2021
Vlădeasa 1800	25,9/2017	10,4	-2,4/1980	265,2/1968	122,0	91,4/2016

Tabelul 3. Topul anilor cu cele mai calde luni august din România, din perioada 1961-2023

Nr.crt.	Anul	Temperatura medie lunară (°C)	Abaterea față de mediana intervalului de referință 1991 - 2020 (°C)
1	1992	22,7	2,4
2	2023	22,3	1,9
3	2022	21,9	1,6
4	2015, 2018	21,7	1,4
5	2010, 2012, 2017, 2019	21,6	1,3
6	2003,2020	21,4	1,1
7	2008, 2013	21,2	0,9
8	2000, 2001	21,1	0,8
9	1963, 2007	20,9	0,6
10	1962	20,8	0,5

Tabelul 4. Topul anilor cu cele mai reci luni august din România, din perioada 1961-2023

Nr.crt.	Anul	Temperatura medie lunară (°C)	Abaterea față de mediana intervalului de referință 1991 - 2020 (°C)
1	1976	15,4	-4,9
2	1978	17,0	-3,3
3	1965	17,1	-3,2
4	1987	17,3	-3,0
5	1968, 1984	17,4	-2,9
6	1980	17,5	-2,8
7	1964	17,6	-2,7
8	1979	17,7	-2,6
9	1973	17,9	-2,4
10	1981, 1997	18,0	-2,3

Tabelul 5. Topul anilor cu cele mai ploioase luni august din România, din perioada 1961-2023

Nr.crt.	Anul	Cantitatea lunară de precipitații (mm)	Abaterea față de mediana intervalului de referință 1991 - 2020 (%)
1	2005	150,0	165
2	2006	133,9	137
3	1972	125,6	122
4	1968	113,4	100
5	1997, 2007	112,5	99
6	1979	103,1	82
7	2002	97,5	72
8	1989	93,1	64
9	1976	91,1	61
10	1977	83,9	48

Tabelul 6. Topul anilor cu cele mai secetoase luni august din România, din perioada 1961-2023

Nr.crt.	Anul	Cantitatea lunară de precipitații (mm)	Abaterea față de mediana intervalului de referință 1991 - 2020 (%)
1	2003	20,8	-63
2	2000	24,1	-57
3	1992	25,0	-56
4	1962	26,6	-53
5	2008	27,0	-52
6	2011	29,1	-49
7	1988	29,2	-48
8	1990	30,6	-46
9	2012	31,2	-45
10	2018	34,2	-40

Notă: Topurile din tabelele 3 - 6 au fost întocmite pe baza datelor de la stații meteorologice care au date disponibile în perioada 1961-2023 (129 de stații meteorologice pentru topurile privind temperatura și 128 pentru cele privind cantitatea de precipitații)

Întocmit:

Adrian Irașoc, Mădălina Moise, Vlad Amihăesei, Alexandru Dumitrescu (**Direcția de Climatologie**)